

Säätiön vastuullinen sijoittaminen

SÄÄTIÖT JA RAHASTOT

STIFTELSEER OCH FONDER

Säätiöt ja rahastot ry, Helsinki 2020

Kirjoittaja: Toimitusjohtaja Liisa Suvikumpu, Säätiöt ja rahastot ry.

Ohjausryhmä:

Tutkimusjohtaja Minttu Jaakkola, Maj ja Tor Nesslingin säätiö

Hallituksen puheenjohtaja Petteri Karttunen, Saastamoisen säätiö

Asiamies Jouni Lounasmaa, Suomen Lääketieteen Säätiö

Graafinen suunnittelu ja infografiikka:

Anne Kaikkonen, @timangi.fi

ISBN 978-952-68460-3-3 (nid.)

ISBN 978-952-68460-4-0 (pdf)

Säätiöt ja rahastot ry on suomalaisten apurahanjakajien yhdistys, Suomen ainoa säätiöiden etu- ja tukijärjestö. Yli 200 jäsentämme tukee vuosittain tiedettä, taidetta ja muuta yhteiskunnan kehittämistä yhteensä puolella miljardilla eurolla. Jäsenemme noudattavat *Hyvää säätiötapaa*. www.saatiotrahastot.fi

Sisällys

Miksi tämä opas on laadittu? **4**

Mitä vastuullinen sijoittaminen on? **8**

Miksi vastuullinen sijoittaminen on säätiölle tärkeätä? **10**

Miksi säätiö *ei* sijoittaisi vastuullisesti? **13**

Miten päästä alkuun vastuullisessa sijoittamisessa? **15**

Millainen on säätiön vastuullinen sijoitusstrategia? **18**

Vastuullinen sijoittaminen käytännössä:
prosessi ja raportointi **20**

Esimerkkejä säätiön vastuullisesta sijoittamisesta **24**

Esimerkkejä vastuullisen sijoittamisen kysymyksistä
varainhoitajille **30**

Säätiöiden vastuullisuuskirjauksia **31**

Linjauksia, toimijoita ja työkaluja **32**

Lisälukemistoa **36**

” Tärkeätä on liike: vastuullisuudessa ei ole yhtä ainoata tietä, mutta eteenpäin voi mennä askel kerrallaan.

Miksi tämä opas on laadittu?

Yleishyödyllisille säätiöille ja rahastoille vastuullisuus on olennainen osa kaikkea toimintaa, myös sijoittamista. Apurahasäätiöiden mittavat pääomat tekevät säätiöiden sijoituspäätöksistä ja sijoituskohteiden valinnasta merkittäviä. Vastuulliset sijoituspäätökset kytkeytyvät johdonmukaisesti säätiöiden yleishyödyllisyyteen, arvoihin ja tarkoituksen toteuttamiseen. Vastuullisuuden merkitys säätiön maineenhallinnalle kasvaa.

Säätiöiden halu seurata aikaansa ja kehittää omia toimintatapojaan kunnianhimoisesti on tärkeätä säätiöiden lisäksi koko yhteiskunnalle. Säätiöiden sijoittamisen vastuullisuustyöllä on myönteisiä vaikutuksia niiden omistamien yhtiöiden arvostukseen ja siten laajemmin yhteiskuntaan.

YK:n huippukokouksessa vuonna 2015 luotiin kaikkia maailman maita koskeva Agenda 2030, jonka tavoite on ohjata kestävään kehitykseen. 17 globaalia tavoitetta, *Sustainable Development Goals* (SDG), pyrkivät rakentamaan kestäviä ratkaisuja eri elämänaloilla vuoteen 2030 mennessä.

Moni säätiö on jo sitoutunut vastuulliseen sijoittamiseen. Kirjo on kuitenkin

kin suuri: osalla säätiöistä vastuullisuuden kirjaukset sijoitusstrategiassa ovat minimitasolla, toiset ovat ulottaneet vastuullisuuden jo kaikkiin omaisuuslajeihin ja edistävät alankin kehittymistä omilla vaatimuksillaan palveluntarjoajille. Epävarmuutta parhaista toimintatavoista riittää vielä.

Säätiön johdon täytyy tuntea vastuulliseen sijoittamiseen liittyvät perustiedot sekä ymmärtää vastuunsa sijoitusratkaisujen päättäjänä. Vaikka säätiön omaisuutta hoidettaisiin täydellä valtakirjalla, säätiön hallitus päättää sijoitusstrategiasta, linjaa sijoituspolitiikan ja luo koko toiminnan arvopohjan. Hyvin toimiva hallitus sisällyttää vastuullisuuden säätiön strategiaan ja ottaa sen osaksi kaikkea säätiön toimintaa.

Säätiön varainhoito vastuullisten periaatteiden mukaisesti on vapaaehtoisia mutta suositeltavaa. Hyvin toimiva säätiö laatii oman vastuullisen sijoittamisen politiikan tai strategian, jota myös päivitetään ja jonka toteutumista seurataan säännöllisesti. Sen osaksi on hyvä kirjata suositus vastuullisen sijoittamisen periaatteiden noudattamisesta yhtiöissä, joita säätiö omistaa.

Vastuullista sijoittamista voi lähestyä yksinkertaisin, pienin askelin – tärkeintä on tarttua toimeen. Jotta tämä on mahdollista, säätiön kannattaa kiinnittää huomiota erityisesti raportointiin ja seurantaan. Vastuullisen sijoittamisen käytännöt ja toteuttamismahdollisuudet myös kehittyvät nopeasti. Matkan varrella opitaan koko ajan lisää ja nähdään, kuinka edistytään.

Tämä opas on tarkoitettu avuksi ja inspiraatioksi säätiöiden hallituksille ja muulle johdolle niiden suunnitellessa ja toteuttaessa vastuullisen sijoittamisen ratkaisujaan. Oppaan tarkoitus on koota säätiöille oleelliset perustiedot aiheesta sekä esitellä muutamia käytännön esimerkkejä siitä, miten vastuullisuutta voi viedä eteenpäin.

Esimerkkien tarkoitus on tarjota tietoa muiden vertaisten tekemisistä ja helpottaa säätiöiden omien vastuullisen sijoittamisen strategioiden ja -suositusten laatimista. Kaikille sopivaa vastuullisen sijoittamisen mallia on säätiöiden erilaisuudesta johtuen mahdotonta laatia, mutta tietyt perusasiat sisältyvät väistämättä aina vastuulliseen sijoittamiseen. Jokainen säätiö muokkaa prosessejaan ja ohjeitaan oman toimintansa kannalta.

MITÄ SÄÄTIÖT POHTIVAT VASTUULLISESSA SIJOITTAMISESSA?*

- Miten laatia hyvä vastuullisen sijoittamisen strategia?
- Miltä näyttäisi tarkistuslista tärkeimmistä asioista?
- Kuinka päästä alkuun ja miten löytää konkretiaa ja käytännön työkaluja?
- Miten muotoillaan raportoinnin raamit ja päätetään, mitä mitataan?
- Mitä muut säätiöt tekevät?
- Miten voi kehittyä jatkuvasti?
- Lisääkö uusi tai tuleva sääntely hallitusten vastuuta?

* Perustuu Säätiöt ja rahastot ry:n jäsenten kysymyksiin aihepiiriä käsittelevissä tilaisuuksissa.

ARE FUNDS ETERNAL?

3 CHALLENGES

1. WHERE TO FIND RETURNS?
FIGURE IT OUT YOURSELF!

WHO? HOW? WHY?
CHOOSING A MANAGER
IN PRIVATE EQUITY

DOUBLE DIGIT RETURNS...
THIS CAN BE VERY COSTLY FOR FOUNDATIONS

2. HOW TO INVEST RESPONSIBLY?

TAKE IT SLOW
STEP BY STEP
(ALSO, DO YOUR HOMEWORK)

3. HOW SHOULD FOUNDATIONS ORGANIZE THEIR INVESTMENT ACTIVITIES?

MAN + DOG + LAPTOP IS NOT ENOUGH

YOU NEED EXPERIENCE
(MAYBE EXTERNAL HELP)
DEVELOP PRO-LEVEL REPORTING + MONITORING
KNOW EXACTLY WHERE YOU ARE

FOCUS ON SUSTAINABILITY + ESG IS GROWING!

FACTS VS EMOTIONS

WE NEED STANDARDIZED DATA TO MAKE BETTER DECISIONS!

IN PRIVATE EQUITY: THE OWNER STEERS THE COMPANY TO A CERTAIN DIRECTION

LOOK AT THE COSTS
VERY CLOSELY

Vastuullisen sijoittamisen toimintakaavio ja private equity -pohdintaa pohjoismaisen säätiökonferenssin workshopissa syksyllä 2019. @Tussitaikurit.

Mitä vastuullinen sijoittaminen on?

Vastuullinen sijoittaminen on ympäristövaikutusten (*environmental*), henkilöstön hyvinvoinnin ja sosiaalisten vaikutusten (*social*) sekä hyvään hallintoon (*governance*) liittyvien tekijöiden (=ESG) ottamista huomioon omassa sijoitustoiminnassa.

Nämä ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintoon perustuvat ESG-kriteerit ovat vastuullisuustyön perusta. S- ja G-kriteerit ovat olleet keskusteluissa jo pitempään, mutta erityisesti E eli ympäristövaikutukset ovat 2010-luvun lopulta nousseet vastuullisuustyön ytimeen.

Yhä useampi yksilö, yritys ja instituutio haluaa edistää toiminnallaan kestäväää kehitystä. Yritykset miettivät, miten omistaja-arvoa voidaan parhaiten kasvattaa tukeutumalla ESG-kriteereihin. Sijoittajat pohtivat, miten ne voisivat omistajapolitiikallaan vaikuttaa myönteisesti yhteiskuntaan. Yksi tulkin-ta onkin, että vastuullisuus on neutraali tapa tarkastella sijoittamista uudelta näkökannalta. Säätiöiden ei tarvitse keksiä pyörää uudelleen, vaan monien eri toimijoiden kuten vakuutusyhtiöiden vastuullisuuskirjaukset ovat hyödyllisiä myös säätiöille.

Vastuullisessa sijoittamisessa ei ole olemassa tiettyä oikeata mallia, vaan jokainen säätiö valitsee omaan tarkoitukseensa ja sijoitusstrategiaansa sopivan lähestymistavan, jossa ESG-aiheet on otettu sopivalla tavalla huomioon. Vastuullista sijoittamista voi toteuttaa kaikissa omaisuuslajeissa.

Vaikka vastuullisen sijoittamisen käytännön toteutus tuntuu ehkä haastavalta pienillä resursseilla pyörivissä säätiöissä, siinä voi onnistua. Kaikkea ei tarvitse tehdä heti, kunhan suunta on oikea. Jokainen sijoitus on mahdollisuus valita vastuullisuus.

TOIMITAANKO VASTUULLISESTI VAI TAVOITELLAANKO KESTÄVYYTTÄ?

Tässä oppaassa käytetään Suomessa vakiintuneella tavalla käsitettä 'vastuullisuus', joka kattaa sekä sijoitustoiminnan vastuullisuuden (responsibility) että kestävyuden (sustainability).

Käsitteiden välinen ero on suomeksi jossakin määrin hämärtynyt. Kansainvälisestikään se ei ole kristallinkirkas tai vakiintunut, kuten englannin määritelmä 'Sustainable and responsible investment' (SRI) osoittaa käyttämällä molempia rinnakkain – mikä onkin hyvä.

Vastuullisuus on helppo ymmärtää osaksi kaikkea toimintaa. Se on vastuunkantamista, ajateltujen velvollisuuksien täyttämistä – eräänlaista moraalisten tavoitteiden täyttämistä kaikessa toiminnassa. Vastuullisuus voidaan mieltää määritelmällisesti jossakin määrin passiivisemmaksi kuin kestävyuden tavoittelemisen. Kestävyys ja kestävä varainkäyttö ovat aktiivista kestävien systeemisten ratkaisujen ja kestävä tulevaisuuden tavoittelua.

Molempia termejä yhdistää ylätasolla hyvän hallinnon tavoite ja eettisyys – pyrkimys toimia eettisesti. Etiikka merkitsee hyviä ja oikeita tapoja toimia yhteisössä, yhteisen edun mukaisesti. Eettisyys muodostuu arvoista, ihanteista ja periaatteista, jotka koskevat oikeaa ja väärää. Eettisyys ohjaa tekemään yhteisön kannalta oikeita valintoja.

Säätiöiden yleishyödylliseen rooliin sopii sekä vastuunkantaminen että kestävyuden tavoittelu – tärkeintä on toimia hyvin ja aktiivisesti määritelmistä riippumatta.

Vastuullisen sijoittamisen strategian tekeminen ei välttämättä vaadi paljon rahaa vaan ajattelua.

Miksi vastuullinen sijoittaminen on säätiölle tärkeätä?

Vaikka säätiöt päättävät toiminnastaan itsenäisesti, ne vastaavat aina viime kädessä yhteiskunnalle, joka on suonut niille erityisen veroaseman. Yhteiseksi hyväksi ja yleishyödyllisesti toimivien säätiöiden sijoittamista ja muuta toimintaa ei voida ajatella toisistaan erillisinä. Pitkä sijoitushorisontti ja sääntelyn edellyttämä sijoitustoiminnan suunnitelmallisuus antavat erinomaiset lähtökohdat säätiöiden vastuulliselle sijoittamiselle.

Kotimaisten yleishyödyllisten säätiöiden suorat omistukset Helsingin pörssissä ovat noin kolme prosenttia yhtiöiden arvosta, mikä yhteenlasketunna on parhaina päivinä ollut lähempänä kymmentä kuin viittä miljardia euroa. Säätiöiden sijoituspäätöksillä on siis merkitystä, etenkin jos säätiökenttä yhdessä osoittaa sijoitusvalinnoillaan vastuullisuuden suuntaan.

Vastuullisesta sijoittamisesta on tullut nopeasti sijoittamisen valtavirtaa: jo yli puolet maailman varallisuudenhoitajien salkuista on vastuullisen sijoittamisen periaatteiden piirissä. Maailman suurin varainhoitaja Blackrock on todennut, että todisteet ilmatoriskeistä pakottavat sijoittajat arvioimaan uudestaan perusolettamuksiaan markkinoiden, rahoituksen, riskien ja arvonnäilyksen lainalaisuuksista. Moni ajattelee, ettei kenelläkään ole enää varaa toimia ottamatta vastuullisuutta ja kestävyyttä kaiken toiminnan raamiksi.

Alan tutkimusten mukaan järkevästi toteutettuna vastuullinen sijoittaminen ei häviä tuotoissa yleiselle markkinakehitykselle ja edistää samalla tehokasta riskienhallintaa. Vastuullisilla ratkaisuillaan sijoittaja osallistuu aina myös kestäväen kehityksen tukemiseen. Kestävä varainkäyttö ja vastuullinen toiminta ovatkin aina olleet tavoite hyvin hallinnoituissa säätiöissä. Ikuiseksi perustetulle kestävyys on luonteva toimintatapa.

World Economic Forumin talousviisaat totesivat karun yksiselitteisesti 2020 Davosissa, että yritykset, jotka eivät vastaa ilmastonmuutoksen haasteeseen, päätyvät konkurssiin. Sijoittajat suuntaavat pääomia ESG-sijoitukseen, millä on selkeä vaikutus yritysten arvostukseen. Sijoittamisen kansallinen ja kansainvälinen sääntely ohjaa yhä enemmän ja voimakkaammin vastuullisuuden suuntaan kestävyysriskien raportointi- ja läpinäkyvyysvelvoitteiden kautta. Säätiö toimii siis viisaasti ryhtyessään ajoissa vastuulliseksi sijoittajaksi ennakoidakseen tulevat vaatimukset.

Vastuullisuus on säätiöille myös riskinhallintaa. Vastuulliseen sijoittamiseen liittyvät väärinkäytökset kuten yritysten työntekijöiden huono kohtelu tai piittaamattomuus ympäristöseurauksista saavat julkisuudessa helposti suuret mittasuhteet. Epäsuotuisat sijoitukset voivat aiheuttaa myös sijoittajille maineriskejä.

Säätiöiden tuen kohteet ja suuri yleisö ovat yhä tiedostavampia siitä, miten yleishyödyllisten sijoittajien jakovara muodostuu. Ei enää vain säätiöiden erityinen veroasema vaan myös sijoitusten vastuullisuus kiinnostavat suurta yleisöä. Myös lahjoittajat ja apurahanhakijat ovat kiinnostuneita ja kiinnittävät säätiöiden vastuullisuuteen huomiota, erityisesti jos säätiön tavoitteiden ja sijoitustoiminnan välillä on ristiriitaisuuksia. Säätiöiden pitää pystyä kertomaan avoimesti ja läpinäkyvästi sijoitusperiaatteistaan ja niiden toteuttamisesta. Omistajallakin on yhteiskuntavastuu kansalaisten silmissä.

Alan sääntelyä kehitetään parhaillaan niin kansallisella kuin kansainvälisellä tasolla. EU:n kestävä kehityksen ohjelmassa on sisäänrakennettuna voimakas tarve ohjata myös yksityistä pääomaa kestäviin kohteisiin. Ohjelman fokuksena on ilmastonmuutos. Sen yhtenäisen luokitusjärjestelmän (taksonomian) ensimmäinen osa valmistuu vuoden 2021 lopussa. Luokitusjärjestelmän tarkoitus on auttaa yrityksiä ja sijoittajia määrittelemään, onko taloudellinen aktiviteetti ympäristöllisesti kestävä.

Päätävänä elimenä säätiön hallitus kantaa taloudellisen riskin ja maineriskin sijoituksista. Siksi on tärkeätä, että säätiön hallitus tiedostaa velvollisuutensa sijoittajana ja sijoitustensa riskitekijät. ESG-kriteerien hyödyntämi-

nen sijoittamisessa on myös keino vähentää salkun riskiä ja parantaa tuotto-ominaisuuksia. Hallituksella täytyy olla ymmärrystä ja tahtoa vaatia säätiön omaisuuden hoidolta vastuullisuusperiaatteita, -prosesseja ja -valvontaa.

Vastuullinen sijoittaminen on kaukonäköisyyttä ja siten riskienhallintaa. Kun säätiö tekee investointeja ja pääomien allokointia, vastuullisuusanalyysi auttaa ymmärtämään eri toimialojen kantokykyä tulevaisuudessa. Lahjoittajat ovat tahtoneet rakentaa lahjoituksellaan parempaa huomista. Apurahasäätiöt vaalivat sukupolvien välistä tasa-arvoa – myös vastuullisella sijoittamisellaan.

” Kestävä varainkäyttö ja vastuullinen toiminta ovat aina olleet tavoite hyvin hallinnoituissa säätiöissä. Ikuiseksi perustetulle kestävyys on luonteva toimintatapa.

Miksi säätiö *ei* sijoittaisi vastuullisesti?

Säätiöillä ei ole mitään perusteita olla sijoittamatta vastuullisesti. Ennakkoasenteet, välinpitämättömyys ja puuttuva osaaminen lienevät suurimmat esteet vastuullisuusperiaatteiden vakiinnuttamiselle säätiöiden sijoitustoiminnassa.

Yleinen pelko vastuullisessa sijoittamisessa liittyy siihen, että salkun hajautus kärsisi tai sijoitustuotot vähenisivät, mikä koituisi säätiön tukemien alojen ja ihmisten turmioksi rahoituksen niukentuessa.

Toinen huolenaihe on löytää säätiölle vastuullisen sijoittamisen oikea panos-tuotto-suhde. Pienillä resursseilla toimivat apurahasäätiöt ovatkin toki eri asemassa kuin suuret eläkevakuuttajat tai muut instituutiot, joilla on enemmän osaamista ja mittavat henkilöresurssit.

Säätiöissä ei välttämättä ole sijoittamisen asiantuntijoita, vaan täyden valtakirjan varainhoito mahdollistaa keskittymisen toiminnan sisältöihin välineiden sijaan. Miten säätiö voi seurata riittävällä ja rationaalisella tasolla sijoitustensa vastuullisuutta, jotta sillä on jokin positiivinen vaikutus ilman, että tästä säätiön yhdestä työvälisestä tulee pääasia sisältöön keskittymisen hinnalla?

Näihin pelkoihin on jo syntynyt ratkaisuja. Useiden eri tutkimusten mukaan vastuullisesti sijoittamalla ei häviä salkun tuotossa ilman vastuullisuusraameja toteutetulle salkulle. Yksi sokea piste liittyykin vastuullisen sijoittamisen ajattelemiseen pelkkänä menoeränä. Kuten kaikkia investointeja ja allokointeja tehtäessä, pitää kysyä, mitä se maksaa ja mitä se tuottaa. Oikea sijoittamisen ja osaamisen sekä hallinnon resursointi on jokaisen säätiön hallituksen tehtävä joka tapauksessa. Vastuullisuuden tultua valtavirraksi on helppo löytää varain- ja salkunhoitajia, jotka pystyvät vastaamaan säätiön vaativiinkin vastuullisuustoiveisiin.

Vastuullisuus on säätiöiden dna:ssa.

SÄÄTIÖN VASTUULLISEN SIOITTAMISEN PERUSTA

1. Yleishyödyllinen säätiö ja yhdistys käyttää kaikkia resurssejaan parhaalla mahdollisella tavalla toteuttaakseen tarkoitustaan.
2. Yleishyödyllisen säätiön ei ole pakko tavoitella maksimaalisia sijoitustuottoja hinnalla millä hyvänsä (varjeltava säätiön säädekirjan tarkoitusta, mainetta, tuen kohteita ja lahjoittajia).
3. Tiettyjen yritysten tai toimialojen rajaaminen säätiön sijoitusstrategiasta ei merkitse tuotoista tinkimistä.
4. Kestävään yritystoimintaan sijoittaminen voi tuoda taloudellista ylituottoa.
5. Nykyaikaisen yleishyödyllisen säätiön **ei** tarvitse hoitaa sijoituksiaan heijastamalla tarkoituspäköliään tai historiaansa (esim. säätiön perustajan tupakkayhtiöstä tai kivihiihlikaivoksesta huolimatta niihin ei tarvitse enää sitoutua sijoituksina).
6. Kaikki ratkaisut eivät sovi kaikille.

Miten päästä alkuun vastuullisessa sijoittamisessa?

Säätiön vastuullisen sijoittamisen voi aloittaa askel kerrallaan. Lähestymistapoja on monia, ja niitä voi käyttää myös rinnakkain. Yksi tapa on laatia kartta siitä, mitä vastuullinen sijoittaminen nimenomaan omalle säätiölle tarkoittaa – tähän ei ole yhtä yhteistä mallia. Moni säätiö on ottanut lähtökohdaksi YK:n kestävän kehityksen tavoitteista ne, jotka ovat lähinnä säätiön tarkoitusta. Monella säätiöllä on jo laajempaan vastuullisuuteen liittyviä omia ohjeita, jotka linjaavat säätiön arvopohjaa ja toimintaa. Vastuullinen sijoittaminen on luonnollinen osa tätä kokonaisuutta.

Apua linjauksiin voi löytää vastaamalla seuraaviin peruskysymyksiin säätiön hallituksen, varainhoitotoimikunnan tai sijoituspalveluiden tarjoajan kanssa:

- Mitä vastuullisuus ylipäätään merkitsee juuri meidän säätiöllemme?
- Millainen säätiön sijoitussalkun vastuullisuusasema on nyt?
- Mitä säätiö haluaa vastuulliselta sijoittamiselta?
- Paljonko säätiöllä on sijoitusvarallisuutta?
- Mihin omaisuusluokkiin sijoitusvarallisuus pääasiassa kohdentuu?
- Millainen säätiön yleinen sijoitusstrategia ja tuottotavoite on?
- Onko säätiöllä erityisiä sijoittamisen tavoitteita tai periaatteita?
- Millaiset (vastuulliseen) sijoittamiseen käytettävät resurssit ovat?

Yksinkertaisimmillaan säätiö voi vastaustensa perusteella määrittää omat sijoituskriteerinsä, jotka se sisällyttää aina johdonmukaisesti valintaproses-

siin varainhoitajia valittaessa ja eri sijoituksia tehtäessä. Vastuullisuus lähtee olennaisuudesta ja päätöksestä, tarkasteleeko säätiö olennaisuutta taloudelliselta kannalta vai laajemman yhteiskunnallisen vaikutuksen kautta. Alkuun päästääkseen ei kannata ylisuorittaa, vaan valita esimerkiksi 5–8 säätiön sijoitusten vastuullisuutta mittaavaa asiaa säännöllisesti seurattavaksi. Aktiivinen vuoropuhelu ja omien sijoitusperiaatteiden selkeä viestiminen varainhoitajille – ja muille sidosryhmille – on tärkeä osa vastuullista sijoittamista.

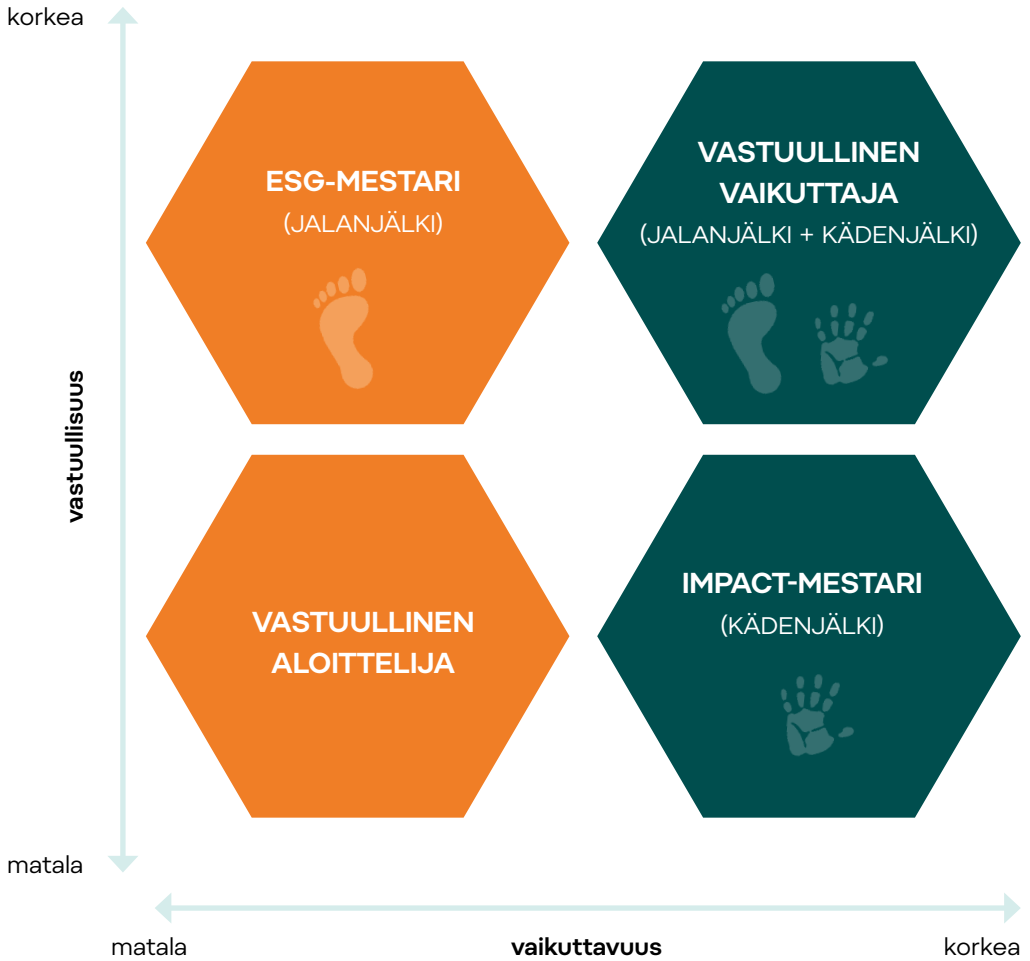
Vastuullisen sijoittamisen lähestymistapa voi uusia sijoituksia tehtäessä olla hyvin yksinkertainen. Kun säätiö valitsee suorat sijoituksensa tai sille räätälöidään omia sijoitusratkaisuja, päätökset tehdään säätiön hallituksen määrittelemillä vastuullisuusperiaatteilla poissulkemalla ja rajaamalla. Monet suurimmista sijoittajista ja useat rahastot toimivat näin sulkemalla yrityksistä vastuullisuusperiaatteillaan kokonaan sijoitustoimintansa ulkopuolelle. Tällaisia poissulkemisen kohteita ovat tyypillisesti tupakkayhtiöt ja kivihiilen käyttöön perustuvat yritykset.

Rahastosijoittamisessa säätiön pitää valita kohteet, joiden sijoitusstrategia soveltuu säätiön omiin vastuullisuusperiaatteisiin. Säätiö kertoo rahastonhoitajille periaatteensa, jolloin palveluntarjoaja voi tarjota ESG-kriteerit täyttäviä ratkaisuja tai ryhtyä kehittämään olemassa olevien tuotteidensa kriteereitä vaaditulle tasolle.

Aloittamisen vaikeutta tuskailevia lohduttaa, että ainoa väärä tapa lähestyä vastuullista sijoittamista on teeskentely, siis säätiön ”vastuullisuuspesun” yrittäminen ilman oikeita tekoja. Sitä on helppo välttää.

Tärkeätä on liike: vaikka yhtä ainoata tietä ei olekaan, vastuullisuudessa voi mennä eteenpäin pienin askelin.

” Olennaisuus – niin taloudellinen kuin yhteiskunnallisen vaikutuksen olennaisuus – on tärkein tekijä vastuullista sijoituspolitiikkaa suunniteltaessa.

Vastuullisen sijoittajan jalanjälki-kädenjälki-viitekehys. Vastuullisessa sijoittamisessa voi ESG-kriteerien (jalanjälki) ohella kohdentaa sijoituksia siten, että niillä haetaan mahdollisimman suurta positiivista vaikuttavuutta (kädenjälki). Lähde: Pääomasijoittajat ry.

Millainen on säätiön vastuullinen sijoitusstrategia?

Vastuullisessa sijoittamisessa ei ole yhtä oikeata tapaa. Säätiön vastuullisen sijoittamisen perustelut ja varsinaiset tavat sijoittaa vastuullisesti voivat olla erilaisia keskenään ja myös muuttua ajan myötä. Vastuullista sijoittamista ohjaavat strategiset linjaukset, jotka sisältyvät joko säätiön yleiseen sijoitusstrategiaan tai ovat muuten yhdenmukaisia sen kanssa. Parasta on, jos säätiön vastuullisuusperiaatteet on niin selkeästi määritelty, että ne ohjaavat itsestään selvästi koko sijoitusstrategiaa ja myös käytännön sijoitustoimintaa.

Käytännön työ alkaa määrittelemällä vastuullisen sijoittamisen tavoitteet. Tavoitteet voivat vaihdella myös omaisuuslajista riippuen. Ne voivat olla hyvin yksinkertaiset: riskienhallinta, tuotto ja vastuullisuusvalinnat. Onko säätiön sijoitussalkku esimerkiksi linjassa Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden kanssa? Säätiö määrittelee strategiaansa lisäksi vastuullisen sijoittamisen periaatteet tai politiikan – millä nimellä näitä linjauksia haluaakaan kutsua. Säätiön sijoittamisen ESG-integroinnin periaatteet ovat yksinkertaisin perusta vastuulliselle sijoitusstrategialle.

Vastuullisen sijoittamisen strategian ei tarvitse sisältää kaikkea. Strategian ohella sijoittaja voi tehdä vahvoja arvovalintoja oman sijoitusfilosofiansa mukaisesti.

Vaihtoehtoisten sijoitusten vastuullisuutta on vaikeampi arvioida niiden luonteen vuoksi: esimerkiksi infrastruktuurisijoitusten ESG-analyysi ei ole aivan yksiselitteistä, vaan vaatii tapauskohtaista tarkastelua. Samoin pääomasijoitusten ja kiinteistösijoitusten analyysi on moniulotteista. Analyysityökalut kuitenkin kehittyvät koko ajan, ja ulkopuolisia asiantuntijoita voi myös käyttää apuna vastuullisuuden arvioinnissa.

Enemmistöllä säätiöistä on kirjattu *jotakin* vastuullisuudesta säätiön sijoituspolitiikkaan, mutta vain harvalla on kirjattu vastuullisuuden *tavoitteita*. Tällainen selkeä tavoite voisi olla vaikkapa säätiön sijoitusten hiilineutraalius vuoteen 2035 mennessä.

Vastuullisen sijoittamisen vaatimukset, menetelmät ja tietojen saatavuus kehittyvät jatkuvasti. Niinpä hallituksen tehtävä on myös päivittää säätiön vastuullisen sijoittamisen tavoitteita, periaatteita ja käytäntöjä säännöllisesti.

Vastuullinen sijoittaminen käytännössä: prosessi ja raportointi

VASTUULLISEN SIOJITTAMISEN POLKU

Vastuullisen sijoittamisen vastuuden, roolien ja resurssien selkeä määrittely on prosessin alku. Resursointia arvioitaessa on mietittävä realistisesti, mitä osaamista säätiöllä itsellään jo on, ja mitä pitäisi hankkia lisää.

Yritykset konkretisoivat vastuullisuutensa sijoittajille ennen muuta vastuullisuusraportoinnillaan. Koska toistaiseksi ei ole määritelty sääntelyn tasolla yhtenäisiä laskenta- tai raportointitapoja, yritykset ovat hyödyntäneet ennen muuta YK:n kestävä kehityksen tavoitteita (SDG) myös oman toimintansa mittaamisessa. Useat pörssiyritykset käyttävät vastuullisuusraportoinnissaan GRI (Global Reporting Initiative) -standardeja, jotka tavoittelevat yhteistä mallia yhteiskuntavastuuraportointiin. Ilmastoraportointiin on laadittu TCFD-suositus, johon myös EU:n antama ohje muiden kuin taloudellisten tietojen raportointiin perustuu. Standardien määrämuotoisuus helpottaa lukijaa.

Jos säätiö ei valvo ja velvoita salkunhoitajiaan ja omistamiaan yhtiöitä vastuullisuuteen, vastuullinen sijoittaminen jää myös säätiön osalta vain pintakiilloksi. Säätiön sijoitusomaisuuden vastuullisuuden kokonaiskuvan muodostaminen voi tuntua vaikealta. Tarvittaessa säätiö voi antaa ulkopuoliselle analyytikolle toimeksiannon monitoroida kokonaisuutta, jolloin neutraali kokonaisarvio auttaa näkemään vastuullisuuden toteutumista ja kehittymistä eri varainhoitajien valinnoissa ja sijoituksissa.

Säätiön vastuullisen sijoittamisen yksi tavoite on voida mitata ja raportoida salkun vastuullisuuskehitystä ajan myötä oman kehittymisen seuraamiseksi. Kehittymisensä tueksi säätiön kannattaa seurata mm. EU:n kestävä kehityksen rahoitushanketta ja sen tuloksia sekä suurimpia kansainvälisiä sijoittajia. Vertailua on hyvä tehdä myös muiden säätiöiden kanssa.

Omassa raportoinnissa säätiön kannattaa korvata määrä laadulla. Tärkeätä on kuvata vastuullisuusperiaatteet, niiden toteuttaminen ja seuranta läpinäkyvästi esimerkiksi toimintakertomuksessa ja verkkosivuilla. Samaa voi edellyttää omilta varainhoitajiltaan ja sijoituskohteiltaan. On tärkeätä, että yhteiskunta, apurahanhakijat sekä muut kumppanit ja sidosryhmät voivat saada tietoa siitä, *millä tavoin* säätiö on vastuullinen.

		Impact Investment					
		Traditional	Responsible	Sustainable	Thematic	Impact-first	Philanthropy
		Competitive returns					
		ESG risk management.....					
			ESG opportunities				
				High-impact solutions			
		Finance only ← The new paradigm →				Impact only	
Focus		Limited or no focus on ESG factors of underlying investments	Focus on ESG risks ranging from a wide consideration on ESG factors to negative screening of harmful products	Focus on ESG opportunities, through investment selection, portfolio management and shareholder	Focus on one or a cluster of issue areas where social or environmental need creates a commercial growth opportunity for market-rate or market-beating returns	Focus on one or a cluster of issue areas where social or environmental need requires some financial trade-off	Focus on one or a cluster of issue areas where social or environmental need requires 100 % financial trade off
	Examples		PE firm integrating ESG risks into investment analysis Ethically screened investment fund	"Best-in-class" SRI fund Long-only public equity fund using deep integration of ESG to create additional value	Clean energy mutual fund Emerging markets healthcare fund Microfinance structured debt fund	Fund providing debt or equity to social enterprises and/or trading charities	

Kaavio sijoitusstrategioista vastuullisuuspainon mukaan jaoteltuina.
Lähde: Eurosif 2012.

Omistajapolitiikka
ESG-integrointi
Teema- ja vaikuttavuussijoittaminen
Suosiminen
Poissulkeminen ja rajaaminen

Vaikuttavuuden periaatteet
Yhtiöjohdon tapaamiset
Yhtiökokoukset
Yhteisvaikuttaminen

Varainhoitajien ohjeistus
Yhteisvaikuttaminen
Yhtiökokoukset
Yhtiöjohdon tapaamiset
Hallitustyö ja nimitystoimikunta

Vastuullisen sijoittajan vaikuttamisen paletti.

Esimerkkejä säätiön vastuullisesta sijoittamisesta

Maj ja Tor Nesslingin säätiö

www.nessling.fi

Omaisuuutta

93,8 miljoonaa euroa (31.12.2017)

88,7 miljoonaa euroa (31.12.2018)

98,5 miljoonaa euroa (31.12.2019)

Salkun perusallokaatio

60 % osakkeet, 40 % korot

Säätiön vastuullisen sijoitusstrategian pääkohdat

Vastuullinen sijoittaminen merkitsee Maj ja Tor Nesslingin säätiössä sitä, että ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvät tekijät ovat integroitu osaksi salkunhoitoa. Säätiö uskoo, että vastuullisuustekijöiden huomioon ottaminen sijoituspäätöksissä takaa paremman käsityksen sijoituskohteesta ja siihen liittyvistä riskeistä ja mahdollisuuksista kuin pelkkä taloudellisten mittareiden analysointi.

Vastuullisen sijoittamisen käytännön toteutus

Säätiö pyrki yhdessä salkunhoitajansa kanssa ottamaan sijoitustoiminnassaan parhain mahdollisin välinein huomioon ympäristö- ja yhteiskuntavastuun, hyvään hallintotapaan liittyvät tekijät sekä hiilidioksidipäästöihin liittyvät arvioinnit.

Salkunhoitajalta edellytetään sijoitusten kestävyden arviointia parhailla mahdollisilla käytössä olevilla mittareilla sekä vastuullisuuteen liittyvää raportointia niin kotimaisista pörssiomistuksista kuin myös kansainvälisistä sijoitusrahastoista, joihin säätiön varallisuus on osaksi sijoitettuna.

Kestävyden arvioinnissa säätiö käyttää ESG-pistetyksiä ja CDP (*carbon disclosure project*) -indeksejä sekä YK Global Compact -analyysiä. Ilmastonmuutokseen liittyvien vaikutusten huomioon ottamisessa on lisäksi käytössä MSCI:n tietokanta, jonka avulla varainhoitaja tekee hiilijalanjälkilaskelmia sekä fossiilisten varantojen seurantaa.

ESG-analyysin kattavuus säätiön salkusta oli vuoden 2019 lopussa 84 prosenttia ja YK Global Compact -analyysin kattavuus 92 prosenttia salkun omistuksista. Salkun kokonaisarvosana ESG-analyysissä oli vuoden lopun analyysissä A, mikä merkitsee, että kokonaisuutena salkussa olevat yhtiöt huomioivat vastuullisuustekijät hyvin omaan toimialaansa suhteutettuna. Myös CDP-raporttiin vastanneiden yhtiöiden lukumäärä kasvoi ja keskimääräiset arvosanat paranivat kaikilla osa-alueilla.

Salkun rahastoissa olevista yhtiöistä 0,5 prosenttia ei noudattanut YK Global Compact -periaatteita ja 4,5 prosenttia oli seurantalistalla. Säätiön salkun aktiivirahastoissa ei ollut yhtään YK Global Compact -periaatteita rikkovaa yhtiötä. Säätiön salkun aktiivisista rahastoista suljettiin toimintavuoden aikana pois viisi yhtiötä. Yhtiöiden poissulkeminen perustui siihen, että niiden liikevaihdosta merkittävä osa, yli 30%, tuli kivihiiileen liittyvästä liiketoiminnasta (kivihiielen louhiminen tai sen käyttö energiantuotannossa), eikä yhtiöillä ollut uskottavaa suunnitelmaa kivihiiileen liittyvän toiminnan vähentämiseksi. Tämän lisäksi Säätiön sijoituskohteista kuuden yhtiön kanssa käytiin varainhoitajien toimesta vaikuttamiskeskustelua.

Sigrid Jusélius stiftelse – Sigrid Juséliuksen säätiö

www.sigridjuselius.fi

Sijoitusomaisuutta

768,7 miljoonaa euroa (31.12.2017)

716,9 miljoonaa euroa (31.12.2018)

863,6 miljoonaa euroa (31.12.2019)

Salkun perusallokaatio

80 % osakkeet, 20 % korot

Säätiön vastuullisen sijoitusstrategian pääkohdat

Säätiön missiona on rahoittaa yleishyödyllistä lääketieteellistä tutkimusta. Varmistaakseen sijoitustensa pitkäaikaisen arvon säätiön on otettava huomioon, miten erilaiset kestävyystavoitteet vaikuttavat sijoitusten arvon kehitykseen. Säätiö ei halua sijoitustensa olevan ristiriidassa perusarvojensa kanssa, ja katsoo, että YK:n 17 globaalista tavoitteesta kaksi on lähinnä säätiön arvopohjan ydintä: 3. (terveys ja hyvinvointi) sekä 11. (ilmastoteot).

Säätiön tavoitteena on pystyä mittaamaan ja raportoimaan sijoitussalkun vastuullisuuden kehitystä ajan myötä. Koska menetelmät ja tietojen saataavuus kehittyvät jatkuvasti, myös säätiön vastuullisuuden seuranta ja raportointi kehittyvät. Säätiön vastuullisen sijoittamisen periaatteita ja käytäntöä päivitetään alan kehityksen myötä.

Koska ESG-kysymykset vaikuttavat sijoituskohteiden kasvumahdollisuuksiin, kustannuksiin ja imagoon, säätiö ottaa ne huomioon arvioidessaan kohteen kokonaisriskiprofilia. Sijoitusten kestävyysanalyysi perustuu julkisista lähteistä saatuihin tietoihin. Sijoituskohteiden kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen ESG-analyysin tukena käytämme ulkopuolisten palveluntuottajien kestävyysanalyysijä.

Vastuullisen sijoittamisen käytännön toteutus

Säätiö on määrittänyt tiettyjä aloja ja tuoteryhmiä, joilla on erityinen riski olla ristiriidassa säätiön ihmisten terveyttä ja hyvinvointia koskevien arvojen kanssa. Säätiö ei sijoita ase- eikä tupakkateollisuuteen. Säätiö ei myöskään edistä rahapeli- eikä aikuisviihdeliiketoimintaa. Jotkut yritykset toimivat mainittujen alojen alihankkijoina tai jakelijoina. Säätiö arvioi, että mainittujen tuotteiden osuus sellaisten yritysten liikevaihdosta, joihin säätiö voi sijoittaa, saa olla korkeintaan 20 prosenttia.

Säätiö valvoo sijoituksia jatkuvasti vastuullisuusnäkökulmasta ja YK:n Global Compact -periaatteiden mukaan seuraamalla uutisvirtaa sekä tilaamalla vuosittain säätiön sijoitusomaisuudesta analyysin ulkopuolisilta ESG-kysymyksiin erikoistuneilta palveluntuottajilta. Tällöin mitataan salkkuomaisuuden vaikutus YK:n globaaleihin tavoitteisiin nro 3. ja 13. Säätiö myös sitoutuu mittaamaan sijoitustensa hiilijalanjäljen edistääkseen ajan myötä sellaisia sijoituksia, jotka vähentävät ilmastokuormitusta.

Kestävyyskysymyksiä käsitellään neuvotteluissa säätiön ja sijoituskohteen tai salkunhoitajien välillä. Jos jokin sijoituskohde ei vastaa säätiön vastuullisen sijoituksen vaatimuksia, tai jos sen vastuullisuus on syytä kyseenalaistaa, säätiö keskustele ensin sijoituskohteen edustajan tai salkunhoitajan kanssa. Mikäli sijoituskohde tai salkunhoitaja ei reagoi kohtuullisessa ajassa, säätiö vetää sijoituksensa pois. Vastuullisuudesta omaisuuden hoidossa raportoidaan vuosittain hallitukselle ja säätiön sidosryhmille vuosikertomuksen yhteydessä.

Suomen Lääketieteen Säätiö

www.laaketieteensaatio.fi

Sijoitusomaisuutta

81,1 miljoonaa euroa (31.12.2017)

74,7 miljoonaa euroa (31.12.2018)

85,6 miljoonaa euroa (31.12.2019)

Salkun perusallokaatio

65 % osakkeet, 25 % korot, 10 % vaihtoehtoiset sijoitukset

Säätiön vastuullisen sijoitusstrategian pääkohdat

Suomen Lääketieteen Säätiön sijoitustoimintaa johdetaan suunnitelmallisesti asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Säätiöllä on hallituksen vuosittain vahvistama sijoitussuunnitelma, joka kuvaa säätiön sijoitustoiminnan periaatteet ja sijoitusstrategian.

Säätiö ottaa sijoituspäätöksiä tehdessään huomioon taloudellisten näkökantojen lisäksi myös ympäristön, sosiaalisen vastuun ja hyvän hallinnon (ESG) näkökulmat. Varainhoitajien tulee huomioida ilmastonmuutoksen vaikutus sijoituskohteita valittaessa.

Säätiö soveltaa toiminnassaan lääketieteen etiikkaa. Säätiön tarkoituksena oleva lääketieteen tukeminen liittyy läheisesti myös YK:n kestävyystavoitteisiin (3. terveys ja hyvinvointi).

Vastuullisen sijoittamisen käytännön toteutus

Säätiön sijoitustoiminnassa vältetään sijoituksia kohteisiin, joiden toiminta on ristiriidassa lääkärinvalan edellyttämän sairauksien ehkäisemisen ja parantamisen kanssa tai vaarantaa terveyden ylläpitämistä. Sijoituksia vältetään yhtiöihin, joiden päätoimiala on aikuisviihde, uhkapelit, kannabis, alkoholi, aseet tai tupakka.

Säätiö toteuttaa vastuullisen sijoittamisen periaatteita ensi sijassa varainhoitajien kautta. Säätiö edellyttää, että valittu yhteistyökumppani on määritellyt vastuullisen sijoittamisen periaatteet ja raportoi vastuullisuuden tuloksista. Vastuullisuuden tulee kuulua integroituna osana sijoitustoimintaan.

Säätiö kehittää yhdessä yhteistyökumppaneidensa kanssa säätiön sijoitusalkkujen vastuullisen sijoittamisen seurantaa ja raportointia. Vastuullisuuden vaikutuksia salkun tuottoon ja riskiin mitataan siten, että käytettävät aikasarjat ovat riittävän pitkiä.

Sijoitusyhtiö BlackRock

BlackRock on maailman suurin varainhoitaja, joka on ottanut vastuullisuuden keskeiseksi toimintatavakseen. BlackRock uskoo, että kestävyysden ottaminen huomioon sijoituksissa johtaa parempaan tuotto-riskisuhteeseen.

BlackRock edistää vastuullista sijoittamista

- erilaisin sijoittajatyökaluin
- kehittämällä uusia kestävien sijoituskohteiden indeksejä ja mittareita
- äänestämällä tarvittaessa kohdeyhtiöidensä yhtiökokouksissa
- karsimalla sijoituksiaan kohteissa, joissa ilmatoriskit ovat kestävämmällä tasolla.

Esimerkkejä vastuullisen sijoittamisen kysymyksistä varainhoitajille

Mitä useampi säätiö vaatii varainhoitajiltaan toimenpiteitä vastuullisuudesta, sitä parempaa palvelua ja vastuullisuustyökaluja kaikki saavat. Säätiön kannattaa laatia varainhoitajalle erikseen tiivistelmä omista toiveistaan ja linjauksistaan. Lisäksi varainhoitajille voi esittää muutamia ydinkysymyksiä, joiden vastaukset antavat lähtökohdat myös palveluntarjoajien vertailulle.

Ydinkysymyksiä varainhoitajalle ovat esim.

- Miten vastuullisuus on integroitu osaksi varainhoitajan toimintaa ja sijoituspäätöksiä?
- Kuka koordinoi vastuullisuustyötä (ja miten)?
- Kuka tekee analyysiä ja millaisin keinoin?
- Miten tieto raportoidaan säätiölle?
- Saako säätiö omaa salkkuaan koskevan vastuullisuusanalyysin säännöllisesti?
- Pystyykö salkunhoitaja antamaan hyviä ja tarkkoja esimerkkejä?

Sijoitustutkimusyhtiöillä on omat vastuullisuusmittaristonsa. Mittarit näyttävät, miten rahaston sijoituskohteikseen valitsemat yhtiöt suhtautuvat vastuullisuuteen ja millainen riski vastuullisuusongelmien realisoitumiselle yhtiöissä on verrattuna muihin vastaaviin rahastoihin. Esimerkiksi Morningstar käyttää kestävän kehityksen ja vakaan tuoton tunnuksena maapalloa.

Säätiöiden vastuullisuuskirjauksia

SVENSKA LITTERATURSÄLLSKAPET I FINLAND

<https://www.sls.fi/sv/forvaltningsprinciper>

<https://www.sls.fi/sites/default/files/2018-12/FR%20530%2C%20bilaga%207%2C%20SLS%20Principer%20för%20ansvarsfulla%20placeringar.pdf>

SIGRID JUSÉLIUS STIFTELSE

<https://sigridjuselius.fi/wp-content/uploads/2019/08/SJS-ESG-dokument-FI.pdf>

SUOMEN LÄÄKETIETEEN SÄÄTIÖ

<https://laaketieteensaatio.fi/saatio/sijoitukset/>

STIFTELSEN ÅBO AKADEMI

<https://stiftelsenabo.fi/ansvarsfullt-ar-lonsamt/>

HELSINGIN YLIOPISTO & HELSINGIN YLIOPISTON RAHASTOT

https://www.helsinki.fi/sites/default/files/atoms/files/hy_vastuullisen_sijoitustoiminnan_periaatteet.pdf

MAJ JA TOR NESSLINGIN SÄÄTIÖ

<https://www.nessling.fi/wp-content/uploads/2020/03/Nessling-toimintaker-tomus-2019.pdf>

PÖRSSISÄÄTIÖ

<https://www.porssisaatio.fi/sijoituskoulu/vastuullinen-sijoittaminen/>

Linjauksia

- GRI (THE GLOBAL REPORTING INITIATIVE)

GRI Sustainability Reporting Standards (GRI Standards) ovat 1997 hyväksytyt ensimmäiset ja laajimmin käytetyt maailmanlaajuiset standardit vastuullisuusraportointiin.

- PRI (PRINCIPLES FOR RESPONSIBLE INVESTMENT)

YK:n vuonna 2006 julkistamat vastuullisen sijoittamisen periaatteet ovat vaikuttaneet merkittävästi sijoittajien ja suuren yleisön tietoisuuteen vastuullisesta sijoittamisesta ja määrittänyt vastuullisen sijoittamisen standardit kuuden ohjaavan periaatteen kautta.

www.unpri.org

- SDG'S (SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS)

Kaikkien YK:n jäsenmaiden 2015 hyväksymä kestävä kehityksen ohjelma *The 2030 Agenda for Sustainable Development* määrittelee kansainväliset tavoitteet tulevaisuudelle 17 kestävä kehityksen tavoitteen (Sustainable Development Goals, SDG) kautta.

<https://sustainabledevelopment.un.org>

- YK:N GLOBAL COMPACT -PERIAATTEET

YK:n Global Compact -periaatteet ovat maailman laajin yritysten vastuullisuusaloite. Mukana olevat yritykset ja yhteisöt sitoutuvat noudattamaan kymmentä periaatetta, jotka kieltävät yrityksiltä lapsityövoiman käytön sekä edellyttävät ihmisoikeuksien noudattamista, korruption vastaisia toimia ja ympäristöasioiden huomioimista. Jäsenet raportoivat periaatteiden toteutumisesta vuosittain.

- TCFD (TASK FORCE ON CLIMATE-RELATED FINANCIAL DISCLOSURES)

Kansainvälinen ilmatoriskien raportointisuositus, jossa ilmatoriskien taloudelliset vaikutukset ovat osa virallista talousraportointia. Läpinäkyvä TCFD-raportointi kertoo, miten yritys on analysoinut ilmastonmuutoksen ja sen torjunnan aiheuttamia riskejä. TCFD-raportointi estää siten ilmasto-vaikutuksiin liittyvien hinnoitteluvirheiden paisumista kupliksi, jotka vaarantaisivat rahoitusmarkkinoiden tasapainon. Suomessa esim. vakuutusyhtiö Varma raportoi TCFD:n mukaan.

Toimijoita ja työkaluja

- FINSIF (FINLAND'S SUSTAINABLE INVESTMENT FORUM RY)

Finsif on sijoittajia, varainhoitajia, palveluntarjoajia ja alan organisaatioita palveleva yleishyödyllinen yhdistys, jonka tavoitteena on edistää vastuullista sijoittamista Suomessa.

www.finsif.fi

- MORNINGSTAR SUSTAINABILITY RATING

Mittari vastuullisuuden arvioimiseen (ammatti)sijoittajalle, kattaa noin 20.000 rahastoa maailmanlaajuisesti.

<https://www.morningstar.com>

- KANTAR SIFO PROSPERA

Institutionaalisille asiakkaille suunnattu asiakastutkimus arvioi asiakkaiden käsityksiä vastuullisen sijoittamisen varainhoitajista.

<https://www.kantarsifo.se/erbjudande>

- NORDIC SWAN ECOLABELLED FUNDS

Ohjaa ja listaa pohjoismaisia rahastoja, jotka edellyttävät yrityksiltä vastuullisuustoimia. Lista rahastoista: <https://www.svanen.se/siteassets/fonder/alla-svanenmarkta-fonder.pdf>

- ISO 26000 YHTEISKUNTAVASTUU

Standardi kuvaa yhteisen, kansainvälisen käsityksen siitä, mitä yhteiskuntavastuulla tarkoitetaan.

Standardi on kansainvälinen riskinhallinnan työkalu ja yhtiöiden vastuullisuuden kehittämisen apuväline. ISO 26000 sisältää 7 osa-aluetta:

- Organisaation hallintotapa
- Ihmisoikeudet

- Työelämän käytännöt
- Ympäristö
- Oikeudenmukaiset toimintatavat
- Kuluttaja-asiat
- Yhteisön toimintaan osallistuminen ja yhteisön kehittäminen

- TRACEFI

Tracefi Oy on riippumaton asiantuntija, joka tuottaa kestävyystietoa päätoimintansa tueksi eikä saa varainhoitopalkkioista tuottoa. Tracefi on johdon neuvonantaja hyvän hallinnon eri osa-alueiden, kestävä kehityksen ja vastuullisen sijoittamisen alalla.

<https://tracefi.com>

Lisälukemistoa

Eurosif, *European SRI Study 2018*, <http://www.eurosif.org/wp-content/uploads/2018/11/European-SRI-2018-Study.pdf>.

Finsifin ohjeet, https://www.finsif.fi/wp-content/uploads/2017/02/Finsif_taitto_vedos_lowres.pdf.

The Global Reporting Initiative, <https://www.globalreporting.org/Pages/default.aspx>.

Hyrskel, Anna –Lönnroth, Magdalena – Savilaakso, Antti – Sievänen, Riikka, *Vastuullinen sijoittaja*. Kauppakamari 2020.

Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus, <https://kestavakehitys.fi/sitoumus2050>.

Komission tiedonanto: Kestävän kasvun rahoitusta koskeva toimintasuunnitelma. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018DC0097&from=EN>.

Kirkon eläkerahaston vastuullisuuslinjaukset, <https://evl.fi/kirkonelakerahasto/vastuullinen-sijoittaminen>.

Komission tiedonanto: Muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevat suuntaviivat: Ilmaston liittyvien tietojen raportointia koskeva täydennysosa. [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0620\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0620(01)&from=EN).

Laininen, Jenni, ”Minä väitän: vastuullisen sijoittamisen ongelmana on epätasällisyys ja vaikea valvottavuus”, <https://www.nessling.fi/ymparistodialogija/mina-vaitan-vastuullisen-sijoittamisen-ongelmana-on-epatasmällisyys-ja-vaikea-valvottavuus/>.

Larry Fink’s Letter to CEOs, BlackRock 2020, https://www.blackrock.com/fi/yksityinen-sijoittaja/larry-fink-ceo-letter?siteEntrPassthrough=true&cid=ppc:CEO-Letter:Google:FI:keyword&gclid=CjwKCAiAyeTxBRBvEiwAuM8dnZgfaoUlv1T-SrVpxj_oIL5KLXbwPhOCKeHT2wxim7Aw1IAI_rFjhoCDdEQAvD_BwE.

- MandatumLife & WWF, *Riskeistä mahdollisuuksiin. Sijoittajan opas ilmasto-riskien hallintaan*, 2020. <https://uusi.mandatumlife.fi/life-magazinesijoittajan-ilmasto-opas/instituutio/>.
- Norjan öljyrahaston (Oljefondet / Statens pensjonsfond utland) vastuullisuuslinjaukset, <https://www.nbim.no/en/the-fund/responsible-investment/responsible-investment/> ja <https://www.nbim.no/en/the-fund/responsible-investment/risk-management/>.
- Olin, Ninny, ”Hållbar allmännyttan”, 6.5.2019, www.finsif.fi/hallbar-allmannytta/.
- Pääomasijoittajat ry:n vastuullisuuskirjaukset, <https://paaomasijoittajat.fi/yhdistys/vastuullisuus/>
- Pääomasijoittajat ry., Sitra ja Deloitte, *Vaikuttavuussijoittamisen mahdollisuudet pääomasijoittamisessa – Työkalu tulevaisuuden kestävään liiketoimintaan*, 2017. <https://media.sitra.fi/2017/06/05133212/FVCA-raportti-web-FINAL.pdf>.
- Silvola, Hanna – Landau, Tiina, *Vastuullisuudesta ylituottoa sijoituksiin*. Alma Talent 2019.
- Säätiön kestävä varainkäyttö, https://saatiotrahastot.fi/wp-content/uploads/2020/01/saation-kestava-varainkaytto_1345104208.pdf
- Työeläkejärjestelmän sijoitusvarojen analyysit, <https://www.tela.fi/sijoitusanalyysi#sijoitustuotto>.
- UNESCO, *Moving forward the 2030 Agenda for Sustainable Development*, en.unesco.org/creativity/sites/creativity/files/247785en.pdf.